

HELP **hub**
NOW
GERMANY

МАРШРУТ ПАЦІЄНТІВ ЗПТ (ПТАО) (ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ)

Публікацію підготовлено проектом «Help Now Hub, Emergency Response» в рамках Регіонального проекту «SoS_project 2.0», на чолі з Альянсом громадського здоров'я за фінансової підтримки Глобального фонду

ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ ЦЬЄЇ ІНФОРМАЦІЇ: українці та українки, які отримують та потребують ЗПТ (ПТАО) і змушені у зв'язку з війною виїхати до Німеччини.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ: документ описує шлях людини з моменту ухвалення рішення у зв'язку з війною виїхати з України до моменту отримання необхідної медичної допомоги у Німеччині.

МЕТА: покрокове представлення дій, необхідних для отримання доступу до ЗПТ (ПТАО) у Німеччині українцям та українкам, вимушеним у зв'язку з агресією РФ змінити місце свого перебування.

НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Підготовка до переміщення по території України та від'їзду за її межі:

- Рекомендується **заздалегідь відвідати лікаря** та **отримати індивідуальний запас препаратів ЗПТ (ПТАО)** для забезпечення безперервного лікування на максимально можливий термін (30 діб відповідно до наказу)

«Наказ МОЗ України від 02.03.2022 №393 «Про надання паліативної допомоги та замісної підтримувальної терапії пацієнтам в умовах воєнного стану»
<https://www.dls.gov.ua/print-article/?pa=87514>

- а також **взяти стандартну довідку/витяг з медичної документації**, або, принаймні, **взяти номер у програмі** (номер карти хвороби). Бажано **зробити фото пакування** препаратів та медичної виписки, а також **надіслати ці знімки довіреній особі**, щоб файли з медичною документацією були в електронному вигляді для їх збереження та доступу до них на випадок втрати.
- Якщо немає можливості відвідати лікаря за місцем проживання, необхідно **звернутися за допомогою до іншого найближчого пункту видачі ЗПТ (ПТАО)** на шляху вашого переміщення по Україні.
- Наполегливо рекомендується **зателефонувати на гарячу лінію ЗПТ (ПТАО)** в Україні до того, як звертатися до іншого пункту видачі ЗПТ (ПТАО), аби уточнити, чи зможуть вам видати препарати <https://www.facebook.com/osthotline/>
- Бажано **підраховувати таблетки** та контролювати, на який період лишилось цього запасу препаратів. З урахуванням можливих затримок з отриманням препаратів у Німеччині (іноді до 2-х тижнів) намагатися не затримуватись під час переїзду з України до Німеччини. Після приїзду на місце перебування не відкладати пошук клініки та лікаря від залежності (лікар-нарколог), а **одразу ж звернутися до операторів гарячої лінії** в Німеччині.

- Якщо ви їдете в Німеччину до знайомих, особливо до таких, перед якими ви не готові розкривати подробиці вашого захворювання, **уточніть в операторів гарячої лінії в Німеччині, чи є клініки з лікарями** від залежності (лікар-нарколог) поряд з місцем ймовірного проживання. Інакше вам доведеться пояснювати вашим знайомим, куди й навіщо ви виїжджаєте щодня на кілька годин.
- Якщо вам не вдалося отримати та взяти з собою медичні виписки або їхні скан/фото копії, **ви все одно можете звернутися за медичною допомогою** в Німеччині. Ви отримаєте до неї безкоштовний доступ, тому що ЗПТ (ПТАО) не слід переривати. Знайти вихід із цієї ситуації Вам допоможуть оператори гарячої лінії.

Корисні посилання на веб-сторінки з інформацією про те, де можна отримати препарати ЗПТ (ПТАО) в Україні:

<https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/zalezhnist-vid-psikhoaktivnikh-rechovin/zamisna-pidtrimovalna-terapiya-zpt/zoz-scho-vprovadzhuyut-zpt>

НА ТЕРИТОРІЇ НІМЕЧЧИНИ

- Німеччина – федеративна держава. Це означає, що в країні 16 окремих федеральних земель, і в кожній з них діють також свої власні правила та закони. **Кожен випадок звернення за допомогою з ЗПТ (ПТАО) індивідуальний і багато в чому залежить безпосередньо від лікаря.** Він може відрізнятись від умов надання медичної допомоги в інших містах і землях.
- У Німеччині немає центральної структури, наркодиспансерів, пунктів для людей із наркозалежністю та **немає спеціалізованого обліку пацієнтів із наркозалежністю.**

Короткий словник необхідних термінів:

Suchtmediziner	лікар із залежності (лікар-нарколог)
Praxis	приватна клініка
Termin	запис на прийом до лікаря
Krankenkasse	медична страховка
Substitutionstherapie	замісна терапія
Überweisung	направлення
Untersuchung	обстеження
Gebührenfrei	звільнення від оплати (безкоштовно)
Behandlungsschein	документ на отримання лікування (заміна страхування) (довідка про лікування)

- Медичну допомогу людям надають приватні медичні клініки (Praxis). Тобто аби отримувати препарати ЗПТ (ПТАО), вам просто **необхідно знайти клініку з дозволом на надання ЗПТ (ПТАО)**, яка розташована недалеко від місця вашого проживання.
- Важливо **вбудувати добрі, довірливі стосунки з медичним персоналом** клініки, ставитися зі зрозумінням до суворих правил обслуговування пацієнтів/ок і графіків роботи клінік. Довіра лікаря до пацієнта/ки, адекватність та неконфліктність пацієнта/ки суттєво впливають на можливість видачі препаратів ЗПТ (ПТАО) на руки. Зазвичай, видача рецепта для отримання препаратів в аптеці для самостійного приймання (Take Home) можлива через 2-3 тижні після першої видачі ЗПТ (ПТАО) у Німеччині. Для цього достатньо **вчасно приходити за препаратами**, приймати препарати ЗПТ (ПТАО) у призначеному дозуванні та **не вживати додаткових психоактивних речовин**. У Німеччині широко застосовуються тести сечі, слини, що визначають наявність і кількість препаратів і речовин, що приймаються. Відповідно, лікар відразу побачить, який препарат і в якому дозуванні ви прийняли напередодні. Немає сенсу посилатися на умови та досвід отримання ЗПТ (ПТАО) в Україні, оскільки ці правила дуже відрізняються від німецьких. Ні до чого, крім зайвої напруги у відносинах з персоналом праксису, це не призведе.

У разі порушення правил обслуговування (вживання вуличних наркотиків, відвідування клініки поза призначенням, запізнення на приймання препаратів ЗПТ (ПТАО), ігнорування рекомендацій лікарів тощо), клініка зробить вам зауваження, після чого вона має право відмовити вам в обслуговуванні. Тоді вам доведеться шукати нову клініку (Praxis).

ДЕ ШУКАТИ ІНФОРМАЦІЮ ПРО ЛІКАРЯ:

- Ви можете **звернутись на гарячу лінію в Німеччині та отримати консультацію рідною мовою**, а також таку допомогу: пошук адрес клінік, забезпечення телефонної розмови з медичним персоналом німецькою мовою, допомога психолога, перенаправлення в соціальні служби.

Також можна шукати контакти клінік на сайтах

<https://www.kompass.hiv/de>

<https://www.sanego.de/Arzt/?q=Suchtmedizinische+Grundversorgung&l=&btn=Suchen>

але тут вам знадобиться допомога перекладача. У багатьох браузерях телефонів і комп'ютерів є вбудовані перекладачі. Ви можете ними скористатися.

- Коли ви знайдете контактну інформацію про лікаря, **узгодьте з ним час та дату прийому**. Можна зателефонувати до клініки, а можна прийти до медзакладу та домовитися на місці. У першому разі ви можете скористатися допомогою операторів гарячої лінії в Німеччині, які від вашого імені домовляться про прийом. Найчастіше записатися можна на наступний тиждень і, якщо немає

можливості чекати так довго, можна відразу ж іти в клініку і намагатися потрапити на прийом до лікаря. Тут ви також можете скористатися допомогою операторів гарячої лінії в Німеччині, які німецькою мовою поговорять з медичним персоналом, пояснять вашу ситуацію та домовляться про прийом. Якщо ви звернетесь без попереднього запису, ймовірно, вас приймуть, але на прийом необхідно буде почекати.

- У Німеччині діє система обов'язкового медичного страхування, тому **рекомендується застрахуватися в одній з державних страхових компаній (Krankenkasse)**. Люди з обов'язковим медичним страхуванням мають право на комплексне медичне обслуговування незалежно від їхнього доходу та віку, у тому числі на прийом у лікаря від залежності (лікаря-нарколога), отримання препаратів ЗПТ (ПТАО) (також АРТ). Отримання медичного страхування може тривати до 30 днів. Його відсутність ускладнює можливість отримувати ЗПТ (ПТАО), хоч і не є абсолютною перешкодою.
- Якщо у вас ще немає медичного страхування (пластикової картки), попросіть волонтерів чи соцпрацівників Соціальної служби допомогти **отримати довідку на лікування (Behandlungsschein)**. Її слід віддати лікареві, який вас вестиме з ЗПТ (ПТАО).
- Під час відвідування лікаря **необхідно мати документ, що підтверджує особу** (закордонний паспорт, паспорт громадянина України, посвідчення водія), **медичне страхування**, а також **витяг з останнього місця отримання препаратів ЗПТ (ПТАО)**. Також рекомендується **принести пакування від препаратів або його фото**. В іншому разі вас можуть покласти на кілька днів до стаціонару, щоб розрахувати дозування препарату ЗПТ (ПТАО) перед включенням вас у програму ЗПТ (ПТАО).
- Під час прийому ви отримаєте консультацію лікаря, за необхідності вам **проведуть обстеження (Untersuchung)** або **видадуть направлення (Überweisung)** на них.
- **Препарати вам можуть видати відразу ж у клініці**. Найчастіше це встановлений певний проміжок часу у кожній клініці, коли можна отримати препарати ЗПТ (ПТАО). Намагайтеся розраховувати відвідування клініки в цей час, щоб не запізнюватися. Навіть п'ятихвилинне запізнення може призвести до зауваження з боку медперсоналу. У деяких випадках (залежно від регіону та клініки) вам можуть надати рецепт, за яким можна отримати препарати ЗПТ (ПТАО) в аптеці. **Без рецепта отримання препаратів неможливе**. В аптеці можуть запросити паспорт, тому рекомендується мати його із собою.
- Зазвичай **за кожне пакування береться доплата близько 10 євро, але ви її не повинні платити**. Коли вам виписують лікарі рецепти, слідкуйте за тим, аби [у лівому верхньому кутку] був хрестик поряд з «Gebührenfrei» («без оплати»). Цей хрестик можуть помилково не поставити, і тоді вам доведеться в аптеці заплатити цю доплату. Тому будьте дуже уважні в клініці – не всі лікарі та не всі медсестри знають, що цей хрестик належить ставити всім біженцям/кам з України.

Приклад рецепта:

Bitte kräftig und deutlich schreiben.

Bundesdruckerei 01 13 Nachdruck verboten

TEIL II für die Apotheke zur Verrechnung

Krankenkasse bzw. Kostenträger (ggf. hier: Privat)

BVG 6 Spr.St. Bedarf 9 Begr.-Pflicht Apotheke-Nummer / IK

Geb.-pfl. Name, Vorname des Versicherten **Musterfrau Erika** geb. am

noctu **Musterstr. 10**

Sonst. **D 99999 Musterstadt**

Untst. Kassen-Nr. Versicherten-Nr. Status

Arbeits-unfall Betriebsstätten-Nr. Arzt-Nr. Datum **15.04.20**

Rp. (Bitte Leerräume durchstreichen)

auf Köm. **Methadonhydrochlorid-Lösung 1% NRF, 300 ml**

auf Köm. **Einnahme in z. B. Apotheke xxx gemäß schriftlicher Anweisung**

auf Köm. **S**

Dr. med. Max Mustermann
Arzt für Neurologie u. Psychiatrie
Musterstr. 6
99999 Musterstadt
Tel. 01234/567890

Max Mustermann
Unterschrift des Arztes
BtM-Rp. (12.2011)

5554 Abgabedatum in der Apotheke **123456789**

Bei Arbeitsunfall auszufüllen!
Unfalltag Unfallbetrieb oder Arbeitgeberrnummer

Vertragsarztstempel

Zuzahlung Gesamt-Brutto

Arzneimittel-/Hilfsmittel-Nr. Faktor Taxe

1. Verordnung

2. Verordnung

3. Verordnung

- Для більш точного розуміння ситуації з отриманням ЗПТ (ПТАО) у Німеччині ви можете **зв'язатися з оператором гарячої лінії**. Також консультанти гарячої лінії допоможуть вам з перекладом медичної документації, яку ви отримуєте в клініці.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗМІЩЕННЯ ЗА МІСЦЕМ ПЕРЕБУВАННЯ В НІМЕЧЧИНІ

- Ви можете **звернутися до закладу тимчасового розміщення біженців/ок** за місцем знаходження. Часто на вокзалах великих міст знаходяться волонтери, до яких можна звернутися по допомогу, можна також звернутися до поліції. Якщо ви знаходитесь у таборі з розподілу біженців, то там обов'язково присутні волонтери, соцпрацівники та медичний персонал.
- У невеликих містечках можливі проблеми із доступом до ЗПТ (ПТАО). Клініки з лікарями від залежності (лікарями-наркологами) найчастіше знаходяться у великих містах. Обов'язково **повідомляйте волонтерам під час розподілу за місцями проживання про свою щоденну потребу** у відвідуванні лікаря, щоб не опинитися в місцях, які дуже віддалені від клінік, де є лікар від залежності (лікар-нарколог). Інакше вам доведеться щодня витратити кілька годин на дорогу до клініки.

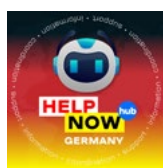
ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Усі особи, які в'їхали до Німеччини й мають намір отримувати від держави соціальну підтримку, повинні **zareєструватися особисто в офісі реєстрації резидентів (Einwohnermeldeamt) або в офісі місцевої адміністрації (Bürgeramt).**
- Аби мати можливість отримати право на роботу, соціальну допомогу та медичну страховку, ви повинні **отримати дозвіл на проживання.**
<https://www.bamf.de/DE/Themen/AsylFluechtlingsschutz/ResettlementRelocation/>
- У місцях приймання біженців або при Соціальних службах є **соціальні працівники, які допомагають з оформленням/заповненням документів, перекладами.**
<https://www.germany4ukraine.de/hilfeportal-ua>
- У разі втрати документів необхідно **звернутися до поліції онлайн**
https://www.internetwache-polizei-berlin.de/index_14.html
- Після заповнення онлайн-формуляра вам **прийде підтвердження на e-mail у PDF-файлі**, яке буде підтвердженням вашої втрати. З ним ви можете користуватися громадським транспортом.
- Також можна **написати в бюро знахідок** у громадському транспорті.
<https://www.bvg.de/de/service-und-kontakt/fundbuero>

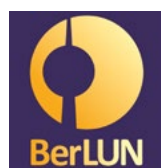
Зверніть увагу: купівля, зберігання, продаж наркотичних засобів, до яких входять препарати ЗПТ (ПТАО), переслідуються згідно із законом.

Більше інформації можна знайти за посиланнями:

гаряча лінія Альянс

<https://helpnow.aph.org.ua/german-hub/>

спільнота людей в Німеччині,
які вживають наркотики

<https://berlun.net>

центр із питань наркозалежності – <https://www.dhs.de/suchthilfe>

допомога із питань ВІЛ – <https://www.aidshilfe.de/beratung>

онлайн-група Анонімних наркоманів – <https://na-ua.org/zoom-sobraniya-v-ukraine>